

nogen grad ville modvirke den rationalisering, der tilsigtes ved lovforslaget.

Efter justitsministeriets opfattelse vil ensartethed i praksis med hensyn til, hvilke sager der bør ankes, kunne opnås ved instruksoriske forskrifter til politiet om forelæggelse af de byretsdomme, hvor særlig tvivl kan gøre sig gældende, og i forbindelse med statsadvokaternes almindelige tilsyn med politimestrene. Der vil i den forbindelse kunne foreskrives forelæggelsespligt med hensyn til sager, der tidligere har været forelagt statsadvokaterne med henblik på tiltalepåbegyndelsen. I forbindelse med gennemførelsen af nye love vil der endvidere kunne fastsættes instruksoriske forskrifter om i en overgangsperiode at forelægge domme i sager på de pågældende lovområder for statsadvokaterne.

På den anførte baggrund finder justitsministeriet, at der ikke er behov for at indsætte særlige regler i retsplejeloven om, at politiet i alle tilfælde, altså også i ukomplicerede sager, skal forelægge domme i de overførte sagstyper for statsadvokaterne til afgørelse af acquiescensspørgsmålet. Politimesteren vil således ligesom i andre politisager kunne acquiescere ved domme i de pågældende sager. Det tilføjes, at der som hidtil til de underordnede anklagemyndigheder vil blive udsendt meddelelse om væsentlige retsafgørelser, som træffes inden for de pågældende sagstyper.

2.4. Fordelingen af påtalekompetencen mellem statsadvokaterne og politimestrene har efter de gældende regler – foruden for sagernes behandling inden for anklagemyndigheden – også betydning for sagernes behandling i øvrigt.

De *efterforskningsmidler*, der er nævnt i retsplejelovens kap. 72 og 73 (beslaglæggelse og ransagning) kan således i følge retsplejelovens regler anvendes i videre omfang i statsadvokatsager end i politisager. Da disse retsmidler imidlertid ofte er nødvendige for en effektiv efterforskning af lovovertrædelser, som i øvrigt uden betænkelighed kan undergives politisagsbehandling, bestemmes det hyppigt i særlovgivningen, at sager om overtrædelse af de pågældende love behandles som politisager, men således at de nævnte efterforskningsmidler kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

I statsadvokatsager beskikkes som hovedregel en *forsvarer*, når tiltale er rejst. Dette gælder dog ikke, hvis sagen pådømmes som tilståelsessag, og sigtede ikke er anholdt eller fængslet og udtrykkelig erklærer, at han ikke ønsker forsvarer beskikket. I politisager skal der normalt kun beskikkes

forsvarer, såfremt der skønnes at blive spørgsmål om anvendelse af højere straf end bøde og hæfte.

Domsmand medvirker som hovedregel ved behandlingen af statsadvokatsager, men ikke ved behandlingen af politisager. Der medvirker dog ikke domsmænd i byretten i de statsadvokatsager, der fremmes som tilståelsessager efter retsplejelovens § 925.

Endelig er der i politisager mulighed for at anvende en række forskellige *forenklede afgørelsesmåder*. Der er således navnlig adgang til at afgøre sager, hvor der ikke er spørgsmål om højere straf end bøde på 2.000 kr., ved udenretligt bødeforlæg, ligesom sagerne kan afgøres ved bøvedtagelse i retten. Sådanne særligt forenklede afgørelsesmåder findes ikke i statsadvokatsager.

Justitsministeriet har fundet det rigtigst, at den foreslåede overførelse af påtalekompetencen fra statsadvokaterne til politimestrene ikke får konsekvenser for sagernes behandling i de her nævnte henseender. De særlige retsmidler og de særlige retsgarantier, der gælder for behandlingen af statsadvokatsager (domsmænds medvirken, forsvarerbeskikkelse m.v.) bør efter justitsministeriets opfattelse finde anvendelse, også efter at sagerne overføres til politimesterens påtalekompetence. Det foreslås derfor, at de af lovforslaget omhandlede sager, uanset den ændrede placering af påtalekompetencen inden for anklagemyndigheden, i øvrigt fuldt ud skal behandles efter samme regler, som gælder for statsadvokatsagerne. En lignende ordning gælder allerede i dag efter færdselslovens § 119 om sager vedrørende overtrædelse af færdselsloven, hvori der opstår spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten. Sådanne sager påtales som de øvrige færdselslovssager af politimesteren, men behandlingen foregår i øvrigt efter de for statsadvokatsager gældende regler.

3. Udvidet adgang til udenretlig afgørelse af straffesager.

3.1. Efter retsplejelovens § 931 kan politimesteren, såfremt straffen i en politisag ikke skønnes at ville blive højere end en bøde på 2.000 kr., tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt han erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til at betale en bøde inden en nærmere angiven frist. Sådanne bødeforlæg anvendes overordentligt hyppigt, bl.a. i færdselssager, hvor sanktionssystemet er standardiseret ved takstmæssigt fastsatte bøder. Antallet af sager, der afgøres ved udenretlig vedtagelse, udgør årligt ca. 200.000. I medfør af § 931, stk. 5, kan der efter samme regler, som gælder for vedtagelse af